

Věrní Bohu

Texty na tento týden

Lv 27,30–34; Neh 9,2.3; Mal 3,8; L 11,42; Žd 12,2

Základní verš

„Semeno v dobré zemi jsou ti, kteří uslyší slovo, zachovávají je v dobrém a upřímném srdci a s vytrvalostí přinášejí úrodu.“ (L 8,15)

Co je to poctivost, čestnost a jak se projevuje? Poctivost je často považována za obtížně uchopitelnou a bývá relativizována. Většina lidí se občas zachová nepoctivě, ale pokud škoda není příliš velká, je to pro okolí přijatelné. Někteří také zastávají názor, že určité okolnosti nepoctivost dokonce omlouvají.

Pravda a poctivost patří k sobě. My toužíme po pravdě, ale nenarodili jsme se s přirozeným sklonem k poctivosti. Je však třeba si ji osvojit, protože je základem morálky věrného správce.

Čestnost nám přináší mnoho dobrého. Nemusíme se například obávat, že nás nachytají při lži, kterou bychom se pak snažili zamluvit. Je to hodnotná vlastnost, která se projeví především v pokušení.

Tento týden se budeme zabývat věrností v dávání desátků. Zamysleme se nad tím, jak důležité je pro věřícího člověka být poctivým a věrným i v této oblasti.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Jde o věrnost

Všechny desátky země z obilí země a z ovoce stromů budou Hospodinovy; jsou svaté Hospodinu. (Lv 27,30)

Smí člověk okrádat Boha? Vy mě okrádáte. Ptáte se: „Jak tě okrádáme?“ Na desátcích a na obětech pozdvihování. (Mal 3,8)

Osobní studium

Proč oba úvodní verše zdůrazňují věrné dávání desátků, a ne naši štedrost či velkorysost?

Většinu lidí vadí nepoctivé chování, se kterým se kolem sebe setkávají. Špatné vlastnosti se nám nelíbí především na druhých, zatímco všimnout si nepěkné vlastnosti na sobě není vůbec jednoduché. I když si ji přiznáme, máme sklon své jednání ospravedlňovat a zlehčovat. Není to přece tak špatné, je to jen maličkost. Tím oklameme možná sami sebe, ale Boha určitě ne.

„Nečestnost vidíme ve všech sociálních vrstvách. Mnozí, kteří hlásají, že věří pravdě, jsou vlašníci a nečestnost je následkem tohoto stavu. Nejsou napojeni na Krista a klamou sami sebe.“ (4T 310)

Bůh ví, jak snadno sklouzneme k nepoctivému chování, zvláště pokud jde o náš majetek. Nařízení o desátcích bylo proto zamýšleno jako mocná zbraň proti pokušení nepoctivosti a sobectví v materiálních věcech.

„Není to výzva k projevům vděčnosti nebo štedrosti. Je to jednoduše otázka poctivosti. Desátek je jeho a on nás vybízí, abychom mu vrátili to, co mu patří. ... Jestliže je poctivost základním principem naší každodenní běžné práce a podnikání, není daleko důležitější ve vztahu k Bohu? Tento princip je základem všech ostatních.“ (Ed 138.138; VYCH 83)

Aplikace

Přináší ti placení desátků něco hodnotného? Co tě motivuje dávat desátky? Jak ti placení desátků pomáhá uvědomit si, že jsi jen správcem toho, co ti Bůh svěřil?

Růst víry

Nespouštějme oči z Ježíše, původce a završitele naší víry, který pro radost, ležící před ním, nedbal na hanbu, podstoupil kříž a usedl po pravici Božího trůnu. (Žd 12,2; B21)

Osobní studium

Život správců, které Bůh povolal, je především životem vztahu důvěry (víry) k jejich Pánu a Stvořiteli. Jak můžeme tuto víru získat? Můžeme se nějak ujistit, že ji neztratíme?

Víra v Boha a jeho vedení není chvilkovou záležitostí. Pokud ji vyznáme jen jednou za čas, nedokážeme tím, že jsme opravdu oddanými a věrnými křesťany, kteří prožívají milost vykoupení.

Žasme nad vírou, kterou prokázal Abraham s Izákem na hoře Mória (Gn 22). Abraham se tak ale nezachoval jen na základě chvilkového popudu. Žil totiž již předtím věrným a poslušným životem, během něhož ho Bůh připravoval na tuto chvíli zkoušky. Ani Abraham nebyl vždy dokonalý a v některých situacích neobstál. Ve chvíli, kdy měl obětovat svého syna, byl však již připraven a pevná víra ho provázela po zbytek jeho života.

Víra Bohem povolaného správce není jednorázovou záležitostí. Buď se časem stane silnější a hlubší, nebo slabší a mělkí. Záleží na tom, zda správce svou vírou skutečně žije.

Správci mají jen jeden zdroj, z něhož čerpají sílu. Je jím Ježíš, „původce a završitel“ naší víry (Žd 12,2; B21). Slovo „završitel“ (B21) nebo „dokonavatel“ (ČSP) je v Novém zákoně použito pouze na tomto místě a znamená také „ten, kdo zdokonaluje“. Ježíš totiž chce, aby naše víra dospěla (Žd 6,1.2). Víra proto nemá být „mrtvá“, ale má se projevovat v životě, růst, silit a dozrávat.

Aplikace

Jak se vyvíjí tvá víra v průběhu života? Roste a dozrává?

Praktický projev víry

Ale běda vám farizeům! Odevzdáváte desátky z máty, routy a ze všech zahradních rostlin, ale nedbáte na spravedlnost a lásku, kterou žádá Bůh. Toto bylo třeba činit a to ostatní neopomíjet. (L 11,42)

Osobní studium

Co Ježíš vyčítá farizeům? Proč zdůrazňuje, že dávání desátků je důležité?

Včera jsme zmínili, že víra je dynamický proces a v ideálním případě během doby roste a dozrává. Jedním z prostředků, které Bůh k našemu růstu využívá, je odevzdávání desátků. Když tuto praxi správně chápeme, nezmění se v zákonictví. Jejich dáváním se nesnažíme zajistit si vstup do nebe. Mají přesně opačný účinek. Jsou viditelným osobním projevem naší víry.

Kdokoliv může tvrdit, že věří v Boha. Víme, že i démoni v něho věří (Jk 2,19). Když však vrátíme Bohu desetinu z toho, co vyděláme, přiznáváme se ke svému Vykupiteli a dáváme jasně najevo, že jsme na něm ve svém životě plně závislí.

Dávání desátků je projevem pokory a závislosti na Bohu. Věříme, že Kristus je náš Vykupitel. Víme, že jsme byli obdařeni duchovním požehnáním nebeských darů (Ef 1,3) a mnoho dalšího nám bylo zaslíbeno.

„Dávání desátků je Boží plán, krásný svou jednoduchostí. Pochází od Boha a s vírou a odvahou mohou být všichni lidé jeho součástí. Je jednoduchý a užitečný, a nemusíme se mnoho učit, abychom ho byli schopni plnit. Všichni mohou cítit, že jsou součástí vzácného díla spasení. Každý muž, žena a mladý člověk se mohou stát Božími pokladníky a pracovat na naplnění pokladny.“ (CS 73)

Aplikace

Prožil jsi požehnání, které plyne z odevzdávání desátků? Jak se to projevilo? Pomáhá dávání desátků růstu tvé víry?

Desátek – „svatý Hospodinu“

³⁰„Všechny desátky země z obilí země a z ovoce stromů budou Hospodinovy; jsou svaté Hospodinu. ... ³³Nebude se prohlížet, je-li dobrý či špatný, a nezamění se za jiný; jestliže jej pak přece zamění, bude ten i onen svatý. Nesmí být vyplacen.“ ³⁴Toto jsou příkazy, které vydal Hospodin Mojžíšovi pro syny Izraele na hoře Sínaji. (Lv 27,30.33.34)

Osobní studium

Co se dozvídáme o desátku z Lv 27,30? Jak můžeme Bohu dát, co mu už vlastně patří? Proč Izraelci neměli váhat, zda Bohu odevzdají kvalitnější, anebo méně kvalitní zvířata a úrodu?

„Desátek patří Bohu, a proto je svatý. Nestane se svatým prostřednictvím slibu nebo nějakého zasvěcujícího úkonu. Je svatý svou podstatou, patří Pánu. Nikdo kromě Boha na něj nemá právo. Nikdo ho nemůže zasvětit Bohu, protože nikdy nebyl součástí jeho majetku.“ (Ángel Manuel Rodriguez, *Stewardship Roots*, Silver Spring, Md.: Stewardship Ministries Department, 1994, str. 52)

Bůh určil, že je desátek svatý. Má na to právo. My ho posvětit nemůžeme. Jako správci jej jen vrátíme tomu, komu patří. Sám Bůh určil jeho účel. Když desátek použijeme jinak, jednáme nepoctivě. Odevzdání svatého desátku Bohu se nemá zanedbávat.

Desátek je svatý, stejně jako sobota. „Svatý“ znamená „oddělený, zasvěcený Bohu“. Sobota a desátek mají společný účel. Sedmý den je oddělený – svatý. Také desátek je oddělený jako svaté Boží vlastnictví. Bůh posvětil sedmý den a určil tím čas vyhrazený pro náboženské uctívání. Toto platí dnes, stejně jako tehdy, když ho Stvořitel za svatý prohlásil.

„Stejným způsobem je i desátek z našeho příjmu ‚svatý Hospodinu‘. Nový zákon již toto znovu neopakuje, stejně jako znovu neprohlašuje sobotu za svatý den. Platnost obou je dána a jejich hluboký duchovní význam byl již vysvětlen. ... Jako Boží lid věrně usilujeme o to, abychom Bohu věnovali čas, který si pro sebe vyhradil. Neměli bychom mu také předat tu část našich prostředků, na kterou má nárok?“ (CS 66)

Aplikace

Uvědomuješ si, že desetina tvých prostředků je svatá? Jak ti to pomáhá být věrným v odevzdávání desátků?

Obnova, reformace a desátky

²Izraelovi potomci se oddělili ode všech cizinců. Stáli a vyznávali své hříchy i nepravosti svých otců. ³Povstávali ze svých míst, když četli čtyřikrát za den z knihy Zákona Hospodina, svého Boha, a čtyřikrát se vyznávali a klaněli Hospodinu, svému Bohu. (Neh 9,2,3)

⁹Rozkázal jsem, aby komory vyčistili, a znovu jsem do nich dal věci Božího domu, obětní dary a kadidlo. ¹⁰Dozvěděl jsem se také, že levitům nebyly dávány částky, takže se všichni rozprchlí ke svým polím, levité i zpěváci konající službu. ¹¹Měl jsem o to spor s představenstvem a ptal jsem se: „Proč je Boží dům opuštěn?“ Shromáždil jsem levity a dosadil je na jejich místa. ¹²A všechen Juda přinášel do skladů desátky z obilí, moštu a čerstvého oleje. (Neh 13,9–12)

Osobní studium

Nehemjáš uvádí příklad, jak se projevila obnova, reformace a dávání desátek v životě izraelského národa. Jak Izraelci k tomuto kroku dospěli? Přečti si Nehemjáš 13. kapitolu. Co následovalo po Nehemjášově reformě národa? (Neh 13,12)

Je zajímavé, že v dějinách Izraele můžeme vidět několik okamžiků, kdy v Božím lidu docházelo k návratu k Hospodinu a k obnově vztahu s ním. Tyto silné momenty bývaly doprovázeny i obnovou praxe věrného odevzdávání desátek. Kromě období působení Nehemjáše můžeme připomenout i reformu krále Chizkijáše. Chizkijášova dlouhá vláda byla pro Judsko pravděpodobně vrcholným obdobím. Izrael od dob Davida a Šalomouna nezažil takovou míru Božího požehnání. V 2Pa 29. až 31. kapitole je záznam o Chizkijášově snaze obnovit a reformovat Judské království: „Činil to, co je správné v Hospodinových očích, zcela jak to činil jeho otec David“ (2Pa 29,2). „Tak byla obnovena služba v Hospodinově domě“ (2Pa 29,35). Slavili Velikonoce (2Pa 30,5). „V Jeruzalémě byla veliká radost ...“ (2Pa 30,26). Roztříštili posvátné sloupy, pokáceli posvátné kůly a pobořili posvátná návrší a oltáře (2Pa 31,1). Všechen lid obnovil svůj vztah k Bohu a zreformoval své jednání. Vnější projevem velké změny byla i hojnost desátek a darů (2Pa 31,4,5,12).

„Obnovení a reformace jsou dvě rozdílné věci. Obnovení znamená probuzení duchovního života, posílení mysli a srdce a vzkříšení z duchovní smrti. Reformace znamená nové uspořádání a změnu myšlenek, teorie i zvyků.“ (ChS 42)

Obnovení, reformace a desátky na sebe přímo navazují. Když neodevzdáváme desátky, obnova a reformace jsou v našem životě přinejlepším vlažné. Někdy postáváme na hranici mezi dvěma světy, a přitom bychom měli usilovně pracovat na Boží straně. Obnova a reformace vyžadují závazek a jeho součástí jsou i desátky.

Obnova a reformace v církvi stále probíhá. Pokud chceme prožít oživení, potřebujeme hledat Boha (Ž 80,19) a „jednat jako dřív“ (Zj 2,5). Obnova se musí týkat všeho, co si necháme, a všeho, co vrátíme Bohu.

Rozhodující nejsou pouze skutky, ale také odhodlání a pocity, které ukazují naši motivaci. Výsledkem je silnější víra, ostřejší duchovní zrak a obnovená věrnost.

Aplikace

Souvisejí dávání desátek se zdravým vztahem k Bohu? V jakých případech to není pravda?

Podněty k zamyšlení

Všechny smlouvy, které jsou v Bibli zmíněny, vznikly z Božího podnětu. Bůh také svůj lid motivoval, aby s ním tyto smlouvy uzavřel (Žd 8,10). Smluvní zaslíbení ukazovala Boží milost, lásku a touhu nás zachránit.

Smlouva s Bohem zahrnuje mnoho věcí: smluvní strany, podmínky smlouvy a souhlas obou stran s nimi, trest za nedodržení podmínek a zamýšlený záměr smlouvy. V Mal 3,9,10 jsou všechny tyto prvky součástí desátků. Je zde představena smlouva o dávání desátků mezi Bohem a jeho správci. Když ji přijmeme, vyjadřujeme, že nesouhlasíme s principy materializmu a konzumu. Ukazujeme, že i hříšné srdce, pokud dojde k obrácení, je schopno se správně rozhodnout.

„Pokud máme sobeckého a zatvrzelého ducha, může nám zabránit, abychom Bohu dali, co mu patří. Bůh s lidmi uzavřel speciální smlouvu. Pokud pravidelně odloží stranou část, která je určena na rozvoj Kristova království, Pán jim tak hojně požehná, že jeho dary nebudou mít kam uložit. Ale když lidé Bohu odeprou, co mu patří, Pán prohlásí: „Jste stížení kletbou.““ (CS 77)

Žít ve smluvním vztahu s Bohem znamená mít i odpovědnost. Můžeme se radovat ze zaslíbení smlouvy, ale často se nám nelíbí její příkazy a povinnosti. Smlouva je však oboustranná dohoda a dávání desátků je součástí života ve smluvním vztahu s Bohem.

Otázky k rozhovoru

1. Proč je dávání desátků důležitým projevem víry?
2. Když ti někdo řekne, že si nemůže dovolit dávat desátky, jaká je tvá reakce? Jak můžeš v takové situaci pomoci?
3. Co ti pomáhá uvědomit si, že desátek je svatý, oddělený Hospodinu? Ovlivňuje to tvůj postoj k dávání desátků? Podělte se o své odpovědi ve skupince sobotní školy.

Praktický závěr

- ▶ Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

- ▶ Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.
- ▶ Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?
- ▶ Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:
